

izidom volitev in so vprizorili politični štrajk. Tudi do krvavih pouličnih bojev je prišlo.

Štrajki na Angleškem so zopet izbruhnili. Zdaj stavkajo pomorski delavci in težaki. V Londonu je prišlo do krvavih izgrediv. Tudi 30.000 kovinarjev je stopilo v štrajk in istotako stavbeni delavci. Večni štrajki povzročajo pač velikansko gospodarsko oškodovanje.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor sonce.

Smodnišnica v zrak zletela.

Čez 10 oseb mrtvih, mnogo ranjenih. Vzrok: zločinski napad?

Pretekli petek vršila se je v fabriki smodnika v Wöllersdorfu pri Dunaju velikanska razstrelba. Objekt 48 te fabrike je zletel v zrak in pokopal v svojih razvalinah čez 10 oseb. Pok razstrelbe je bil velikanski. V bližnjem mestu Wiener-Neustadt so počile vse šipe po hišah; istotako v mestu Badenu. Pravijo, da je zletelo okroglo 200.000 kilsmodnika v zrak. Pok razstrelbe se je slišal čez 50 kilometrov daleč. V vseh okoliških in sosednjih vaseh in mestih so se podrl dimniki kakor pri hudem potresu. Tudi komandant fabrike je mrtev. V

razvalinah so našli kose človeških trupel, odrgane ude, raztrgane obleke. Mnogo vojakov je bilo iz konj vrženih in konji so besneli potem v divjem strahu okoli fabrike. Na stotine metrov daleč so našli razmesarjena trupla delavcev in vojakov. Celo na Dunaju se je slišalo pok razstrelbe. Vsled udarca zraka so padli tiči mrtvi na tla; drevesa v bližini so iztrgana in zgorela. Začasa razstrelbe se je ravno brzovlak mimo peljal; razstrelba bi ga kmalu iz tira vrgla.

Par dni po tej grozni razstrelbi zgodila se je še druga; zletelo je namreč skladišče 4 v zrak. Zdaj šele so prišli do prepričanja, da se gre tukaj za zločinske napade. Vrš se najstrožja preiskava, da bi se prišlo povzročiteljem grozovite razstrelbe na sled. Na drugi strani pa se zopet čuje, da je povzročil neki avtomobil razstrelbo.

SUKNA

in modno blago za gospode in gospe
priporoča izvozna hiša 140

Prokop Skorkovsky in sin
v Humpolen na Češkem.

Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne

cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

ZEFIRE

Dopisi.

Spodnja Pulskava, 3. junija. Občinske zadave. Pri včerajšnji občinski seji se je na predlog g. župana Engelberta Sicherl imenovalo: G. Karla Hraštign star., gostilničar, mesar in posestnik in g. Stefana Rudolfa, veleposestnik, za častna župana; nadalje g. M. Pogoreutz, posestnik, in Anton Samastur, veleposestnik, za častna občana naše občine. Ti možje so skozi 35 let z veliko vnmemo v prid občini delovali in si s tem velike zasluge pridobili. Čast jim!

Brežice na Savi. Brežka policija je pri procesijah, kar se tiče reda, čisto nepotrebna. Kdor je opazoval na Telovo karavano ljudi, ki so se udeleževali obhoda, moral je videti tudi duhovnika, ki je švigal po ulicah in tja in gledal kakor čuk na vse strani, da ja vse slavi ta čin, katerega reditelja se je domisljavo delal. Na sto metrov od Rešnega telesa odstranjene in mimogrede opominjal je, da treba klobuk v roke vzeti, kakor da ne bi vsak katoličan itak znal, kaj je storiti. Še par let tega jezuita v Brežicah imeti in v njegovem delu pri miru pustiti in vam naprednjakom se bode zapovedalo: taki morate biti kakor v 16. stoletju ali na gomado z vami v čast Sv. Liguorija... Svoje pomagache si po nedeljah v dvoriški županije že vadi pod imenom „telovadba katoliške mladine“; njegovi „orli“ so razpreženi po okolici, še samostan ni varen pred njimi. Tudi se je opazilo pri osmi maši fanta, okinčane z znakom plemenite družbe, katerega delo je, da ljudem pod nos mošniček drži in čaka na krajček. Tudi samostanski lahkokrušniki naj bi raje na videz znak nosili; toda jim obleka (kuta) ovira. Leta so bila, ko so drugače menihi občevali z meščani in rajl je v zadnji uri bolnik poslal po dušnega prijatelja. Ali zdaj? Otrokom se pri spovedi reče: le z nami držite, bodite Slovenci;

se jih sili spovedne molitve slovensko-slovenske katekizme v šoli rabiti itd., čepo to učenke in učenci nemške šole. Prosila dežev se odreče to, le „Slovenci“ dobijo delovanje teh katoliških fanatikov v kuti pribiti in jim z enako mero povrniti. „katoličani“, ki ljubijo svojega bližnjega samo v njihov rog mora trobiti. Grof Ign. mora veselje imeti z njimi! Udeležijo se cije, švigajo po vaseh od hiše do hiše in bijo za blagor Benkovičeve duše. Iz prižnjajo: prijatelj, le te časopise beri in in se neverniki. Pater provincijal, tudi častni dr. Höller, Vi ste slobodno ponosni na tmu „katolično“ sredstvo in kulturno delo polstvom Spindlerja & Comp. Domač

Iz Brežic. Dragi „Štajerc“! Poroča je naraslo že ogromno število „orlov“ ali „samo v Brežicah in Št. Lenartu jih je manj kakor 1000 in njih prednik je nekrikalec po imenu Jože Šetinc v Št. Lenartu Brežicah, ki se sploh tudi ponaša v vsaki in bratovščini in izobraževalnosti kot podre. Ker ima inteligentno orlovsko-čukovsko nje nos, zato pa tudi spada med čuke. Pstija njegova sestra po imenu Neža Šetintudi nahaja v vsaki „Marijini bratovščini družbi; šopiri se kakor pav čez vsa dekceli okolici, ali ves njen trud je splaval po rada ima „Marijine hčerke“, a „sinčke“ rajši. Tem dvema „Marijinima otrokoma“ Kristosov pogovor najprimernejši odgovor, reč: ti vidiš pezdir v očesu svojega bliza brun v tvojem očesu pa ne vidiš!

Iz Makolj. Iz Makolj poroča dopisunec Gospodarja o nekem kipu sv. Mihaela, ga naj pride k nam marsikdo ogledati. piše, da naš Franček in Drejček se ne upata iz samega strahu pred peklensdoba. Ti dopisunec si pač ne upa od sastrahu imenovati, kateri da je tisti Fran Drejček. Ker je pa pri nas veliko Franč še več Drejčkov (ker v naši fari je Dfarni patron), povej nam toraj, katerega morda tistega, ki je na velikem oltarju drugi Franček in Drejčki se pa upajo brez vsakega strahu in če se še tudi živ kakor naš mežnarček, klančane in župnik Lendovšek tam nastavijo. Ti dopisunec Gospodarja pa le malo bolj „fein“ tvoje vkup skovaj, ne da najprej hvališ, kako je in potem pa sam priznaš, da je peklensdoba (taki ki kaj takšnega pišejo so slep. Mi ti danes to le povemo in si dobro zapo da vsi hinavski farški podrepniki in političfarji so tiste peklenske grdobe. Na sviden Makoljski naprednjak

Št. Vid nad Valdekom. Dragi „Štajerc“

Imamo ti zopet nekaj o našem fajmoštru lasku povedati. Že pretečeni mesec nismo pridige. Ali hvala Bogu, na Binkoštno po „šmarcnah“ pa so si razlivali naš fajmošček nad okolico sv. Rupreta. Izjavili jutri ne more biti pri sv. Rupretu opravila ima baje v bližini sv. Rupreta „Štajerc“, „kovačnico“ ter so tam baje sami „Štajerci. Mi napredni kmetje si pač mislimo, da res, ker „Štajerc“ izhaja vendar v Ptaj pa pri sv. Rupretu. Nikdar, gospod fajmošček se ne ni zgodilo, da na Binkoštni ponedel bi bilo pri sv. Rupretu opravila! Tudi vam je hotel eden naših naprednih kmetov rovat 6 kron. Pa Vi, g. fajmošter, ste to političnega sovraštva opustili opravilo. I dobro, zapomnili si bomo to prav dobo zanimali se bomo še bolj za razne zadeve se ravno Vas, g. fajmošter tičeje. Klin s

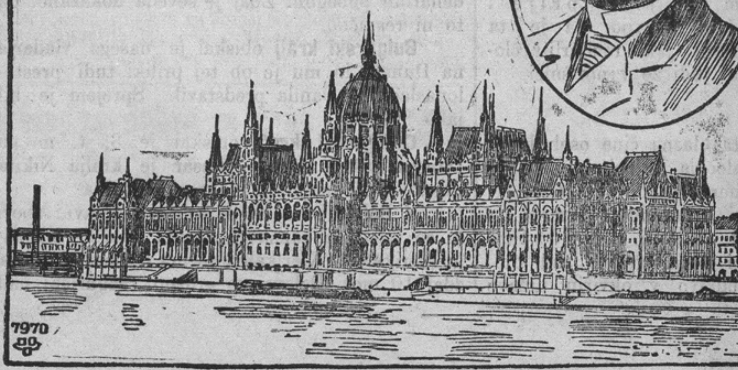
Škandali na Ogrskem.

Novi predsednik ogrske državne zbornice nadaljuje svojo pot surove sile. Vsako sejo zbornice odprva pod varstvom policije in vojaštva, opoziciionalne poslance pa pusti ednostavno od policije vun vreči. V takih razmerah sprejema večina potem vse od vlade predlagane postav. Koliko časa bode ta doba nasilja trajala, to seveda niko ne ve. Kakor poročamo na drugem mestu, se je na grofa Tiszo že streljalo. Nasilje rodi zopet nasilje. Današnja slika prinaša v desnem kotu predsednika zbornice grofa Tiszo, spodaj pa poslopje ogrskega državnega zbora v Budimpešti.

Zu den Skandalen im ungarischen Reichstage.

Das Parlamentsgebäude u. Präsident Graf Tisza.

Klerikalno kršćanstvo.

(Izvirni dopis.)

Iz Vojnika. (Nedostojnost Franc Ogriznika v Dramljah, poprej v Črešnjah.) Temu našemu ni zadostovalo, da je učitelju Adamiča svoj čenimi tožbami iz Črešnje ter ob službo spravil, načekal je ta svojevoljnež in prevzetnež še v cerkvenoj kroniki veliko strani samih izmišljenj, obrekovanj in laži zoper njega, ter ga hotel celo bodočnost osramotiti! Dal je zek te razalitive obiskovalcem brati, pa tudi povem odhodu v Dramlje je pustil to knjigo na odprto, da so se sramotilo in obreklije lahko mnogi pregledovali in jo brali! In tako bila ta „vskrunitev“ še v vse prihodnje čase m

o moliti, čeprav s ilcem sabijo. To ti je čas i. To se jega, ali t. Attema se agita e in skrižnice v izogibaj tni pater a to vro pod vod načini. a se, da „čukor, že 997 neki kle artu pri ti družni trepnika zakrivi. Pa tudi etine se čini“ in ekleta v po vodi: „pa še a“ bodi or, nam- ližnjega.

e „Slov. t, da si i. Dalej e mimo nsko gr- samega nček in ekov in Drejček misliš a? Vsi

mimo iji kipi. Mihael „Slov. dopise je lepo, ka gr- leparji, pomni, tikujoč nje! ednjaki ajero“! Repo- o imeli nedeljo mošter so, da la, ker svojo janci“.

to ni ju, ne mošter, lek ne letos ov da- orej in Dobro, ro. In eve, ki linom! ani.

o. a, žup- težu se z ved- temveč onjsko- zvijač, tem za e Ogr- njego- v la št pisavo naj bi nikomu

v zahteden, za kratek čas in v posmeh na razpolago! Zato je A. poslal prošno pismo na milostivega knezo- vstva, gospoda dr. M. Napotnika, naj bi blagovolil re- šeno knjigo pred se zahtevati, se očitno prepričati in red napraviti, to je, nedostojno, razžaljivo vsebino iz te knjige odstraniti. Prečastiti gospod knezoškof si je re- šeno kroniko res dal doposliti, pa učitelju se prošnja ni upoštevala, kajti dobil je od dekanije Novacerkev celo nepričakovani odgovor: „Preč. kn.-šk. Lavatinski konzi- stenzij na Vašo prošnjo ni najšle nobenega povoda h kaki rešitvi!“ — Na taki način se Ogrizka v svojem obre- kovanju in razžaljenju čez svojega bližnjega še podpira! pomemakem bi imel vsak duhovnik pravico v faroško kn. kroniko čez učitelje pisariti karkoli bi se mu spodobilo. Zato je bil A. primoran, celo zadevo c. te sodnji v Celju izročiti ter predlagati, da se ta kronika a Čresnic zahteva in njemu pogled v isto dovoli, da po obzoru vseh razžalitev tožbo napravi in najprvo to do- ne, da se nedostojno gradivo deno potom posvetne pravice iz kronike odpravi, ker duhovska visoka oblast prebišobne tega ne stori! da ne bo učitelj tudi še za- naprej po nedolžnem obrekovan. — Ta pa v „šolsko kroniko“ ni niti ene razžaljive besede čez Ogrizka za- hčel, četudi je preveliko snovi in uzrokov od tega med. — Sodnja je cerkveno kroniko iz Čresnic sicer zahtevala, a kn.-šk. konzistorij je odgovoril, da je ne more poslati, ker kronika ni nikomur dostopna, dočim so jo pa v faroviži mnogi brali, ter nje vsebino pri- povedovali; a kaj pa še v bodočnost? Je-li ne bodo tudi vsi tamošnji župniki, dekani in obiskovajoči duhovniki to pisavo prilično brali!? Konzistorij da sicer rejal, da je župnik Ogrizek o A. v kroniko nekaj pisal, a kaj in koliko, tega pa ne pové. Zato je A. znovega praznjen, s pomočjo c. kr. sodnje, s pričami in z dokazi predlagat, da se rečena kronika na vsaki način mora sodnji predložiti, da se resnica izve, ter pravica do- ne, to je, da se razžaljenje prizadetemu za sedaj za- dajo, ter isto za celo bodočnost iz te knjige odpravi, ako bi konzistorij še vedno pri svojem sklepu vstrajal, kn. kronika, ki konzistorij je predložil, obrekovanje in obdolžanje s tem še naprej podpiral, da bi razžaljitve a faroško-cerkvene kronike nikakor ne hotel odstraniti.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Kje je Brenčič? Vse, kar je prav, — mi gotovo nismo pričakovali, da nas bode spuheljski prerok Miha Brenčič kar čez noč odrešil, čeprav so to njegovi črni priganjači začasa volitev na vse pretege obljubovali. Ali mislili smo vsaj, da se bode malo gibal; mislili smo, da bode Brenčič vsaj malo jeziček brusil in vsaj navidezno „delal“. Pa ni nič, nič, prav nič. Najvažnejša vprašanja se obravnavajo v državnem zboru, — Brenčič pa lovi muhe. Za vraga, za muhe lo- viti pa vendar nimamo poslanca. Morda misli Brenčič, da je vse skupaj ena figa in se zanima le za tiste desetake, ki mu padajo tako lepo v naročje. Morda pa je izpoznal sam svojo nezmožnost in se je naveličal apotiritati dr. Korosčeve zapovedi. Morda mu je jezik prirasel... Bogvé, kaj se je zgodilo, kaj je z njim! Ali na vsak način bi ga prav ponižno prosili, da naj pové, zakaj je tako tih in zakaj se briga za svoje volilce toliko, kolikor se brigajo volilci za lanski sneg. Povejte nam to, gospod državni poslanec Mihael Brenčič iz Spuhlja pri Ptuj.

„Orli“ in „Marijine hčerke“, to so zdaj stebri klerikalne stranke na spodnjem Štajerskem. Stara taktika! V tem oziru nam pošlje sivolasi prijatelj te-le vrstice, ki so do pičice resnične: Stariši prepovedujejo svojim sinovom pijačevanje, — klerikalni duhovniki pa zapeljujejo v čukovsko uniformo našemljene fante k ponočevanju in popivanju. Stariši pazijo, da se njih hčerke ne sprijodi, — klerikalci pa zadržujejo dekleta od dela in jih učijo gostilniškega krokanja. In na svojih „paradah“ hodijo ta dekleta in ti fantje v obleki nedolžnosti, z vencem na glavi, ki ga dostikrat ne zaslužijo več... Ej ti čudna pobožnost ti! Svoj čas so se zbirale kmetke hčerke zvečer ob domači peči in so predle. Možje so sedeli ob mizi in podučevali fante v kmetsem ponosu. Danes sedijo stare žene in stari možaki sami, — hčerka je v „teatru“ in pride šele ob polnoči domu. Fant je pri „čukovski“ telovadbi in drži nož v roki... Ti prečudna novodobna pobožnost ti! Ali je res politika zatemnela i zadnjemu duhovniku oči? Kje so tisti sivolasi pošteni duhovniški možje, ki so vodili narod po pravi poti krščanstva? Tam na pokopališču spi in v srih naših starčkov še živijo... Moj Bog, vera je res v nevarnosti!

„Narodni list“, katerega „pomen“ znajo edino pri tretji mizi v drugi sobi „narodnega doma“ v Celju ceniti, nadomešča svoj vpliv z znanimi osebnimi opazkami in psokami. Gospod Lesničar in Spindler se presneto motita, ako

menita s tem komu imponirati. Ljudje, ki so svojo papirnato stranko v tako kratkem času v „konkurz“ spravili in katerih podjetja čaka istotako bankrot, pač ne smejo dosti o taktiki govoriti in drugim politično nezrelost očitati. To je gotovo, da so politično neumnost gospodje v celjskem „narodnem domu“ v zakup vzeli. Pa ne vemo, ali vpliva nanje tudi bližina gotovih žganjaren tako hudo. No, to je vse eno. Hoteli smo le glasilo tiste stranke, ki se je pri vsakem svojem nastopu deslej do kosti blamirala, ki je le karikatura politične stranke, — malo ponižnosti priporočati. Ponižnost je lepa čednost, gos- podje, in mislimo, da nimate prav nobenega vzroka, liki pijancem razbijati po mizi in pre- klinjati. Le ponižni bodite, kajti — slovensko ljudstvo vas bode na prav neprijetni način čez stopnice svoje krčme vrglo.

V Celju so se vršile dne občinske volitve. Končale so, kakor je bilo to naprej pričakovati, s popolno zmago napredne nemške stranke. Prvaki, ki imajo vedno tako dolge jezike, se niti volitev udeležiti niso upali. Število njih glasov bi bilo gotovo manjše, kakor pri zadnjih volitvah in zato so se raje skrili v „narodni dom“, da poslušajo preroke a la Lesničar in Spindler. Izvoljeni pa so bili sledeči gg.: III. razred: dr. H. pl. Jabornegg (župan), Joh. Koroschetz, Karl Mörtl, Anton Neubrunner, M. Rauscher, K. Teppey, A. de Toma in dr. F. Zangger, (odborniki), F. Hoppe, F. Vollgruber, G. Gradt, M. Antleij (namestniki); — II. razred: R. Costa-Khun, F. Karbentz, D. Rakusch, F. Rasch, Jos. Reben- schegg, G. Stiger, L. Wambrecht- samer, R. Zangger (odborniki), Joh. Mastnak, L. Putan, F. Ranzinger, F. Zeder (namestniki); — I. razred: Bruno Bauer, F. Donner, O. Eichler, dr. G. Jesenko, O. Praschak, Kl. Proft, W. Rakusch, dr. A. Schurbi (odborniki), W. Klementschtisch, O. Paul, F. Porsche in dr. G. Skoberne (namestni- ki.) Izid teh volitev jamči, da bode mestna ob- čina i zanaprej gospodarski napredek ščitila. Čestitamo izvoljencem in volilecem!

Umr! je v Ptuj splošno znani čevljarski mojster G. Michael Martschitsch. Pokojnik je bil čez 30 let v Ptuj in si je s svojim krasnim humorjem ter s svojo požrtvovalnostjo med obrtniki in sploh mnogo simpatij pridobil. Dolga leta je bil tudi načelnik in častni načel- nik c. kr. vojaško-veteranskega društva v Ptuj, nadalje „Zugsführer“ prostovoljne požarne bram- be, načelnik krojaške in čevljarske zadruga itd.

Nova planinska železnica.

V jeseni tega leta oddalo se bode krasno Karwendel-železnico oziroma Mittenwald-železnico pro- metu. Železnica ima normalno progo. Vlake pa bode gnala električna moč; v ta namen zgradilo se je ob po- toku Ruetz veliko elektrarno. Nova železnica vezala bode zopet Tirolsko z Bavarsko. Prične se na zahodnem kolodvoru v Innsbrucku, vodi mimo mesta čez krasni železni most čez reko Inn in se obrne potem proti severu. Potem pride cela vrsta manj- ših tunelov. Mostovi, viadukti in tuneli so lahko ponos moderne tehnike. Malo za postajo Giessenbach pride železnica do avstrijske meje in vodi potem naravnost v München. Naša slika kaže zgoraj veliki viadukt nove železnice v Innski dolini pri mestu Innsbruck, spodaj pa tunele na skali, ki je znana pod imenom „Martinswand“ in od katere pripo- vedujejo, da bi tam cesar Martin kmalu svoje življenje izgubil. Nova železnica spada med najkrajše proge v čudovitem našem planin- skem svetu.

Novice.

Anton Aškerc †. Iz Ljubljane poročajo, da je umrl tam mestni arhivar in pesnik, g. Anton Aškerc. Zadela ga je kap. Pokojnik se sme raču- nati k najboljšim slovenskim pesniki in pi- satelji. Bil je prosti, samostojni duh, ki si ni dal niti v najžalostnejših časih jezika zavezati. Znano je, da je bil pokojni Anton Aškerc du- hovnik in je služboval v raznih krajih na Spod- njem Štajerskem. Ali njegov prosti duh in nje- gove svobodomiselnosti pesni je bili duhovniškim sobratem trn v oku. Pričeli so ga zasledovati in zatirati, tako da je naposled sselkel črno sukno in stopil v pokoj. Služil so potem dolga leta v Ljubljani kot mestni arhivar. V zadnjih letih je sicer hudo zašel v narodnjaško gonjo, a svojega svobodnega, protiklerikalnega mišljenja ni odlo- žil niti na smrtni postelji. Anton Aškerc je spi- sal celo vrsto knjig, izmed katerih so bili prvi smopici pesmi najboljše. Posebno znane se nje- gove pesni „Misel Svobode“, „Satanova smrt“, „Ahasverjeva himna noči“ in cikli iz „jutranje dežele“ ter iz kmetijskih puntov... Klerikalci bevkajo seveda celo ob njegovem grobu. Ali z Aškercem je umrl vsekakor mož, kakor jih je na Slovenskem malo in na katerega so Sloven-